

Одеський
національний університет
імені І.І.Мечникова

ФАКУЛЬТЕТ ІСТОРІЇ ТА ФІЛОСОФІЇ

ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

**Центр
антикознавства та
медієвістики**

**Кафедра археології,
етнології та всесвітньої
історії**

**Кафедра української мови
та мовної підготовки
іноземців**

Кафедра філософії

Кафедра культурології

Кафедра прикладної лінгвістики

Міжнародної науково-практичної конференції

**«Інтелектуальна історія
та сучасна гуманітаристика»**

*з нагоди 150- річчя професора Бориса Васильовича Варнеке,
145-річчя професора Петра Михайловича Біциллі,
145-річчя професора Володимира Едуардовича Крусмана*

Б. В. Варнеке (1874–1944 рр.)   В. Е. Крусман (1879–1922 рр.)   П. М. Біциллі (1879–1953 рр.)

*в рамках виконання комплексної міжкафедральної теми НДР № 351
«Застосування методів інтелектуальної історії в гуманітарних науках:
контекстуальний підхід до вивчення текстів»
(№ держреєстрації – 0124U000841)*

13–14 вересня 2024 року

ОДЕСА
ОНУ
2024

ОРГКОМІТЕТ

ВАДИМ ВІТАЛІЙОВИЧ ЧЕПЖЕНКО – голова Оргкомітету, кандидат історичних наук, доцент кафедри археології, етнології та всесвітньої історії, керівник Центру антикознавства та медієвістики ОНУ імені І. І. Мечникова;

ІННА ВОЛОДИМИРІВНА ГОЛУБОВИЧ – доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії ОНУ імені І. І. Мечникова;

ОЛЕГ БОРИСОВИЧ ДЬОМІН – доктор історичних наук, професор, професор кафедри археології, етнології та всесвітньої історії ОНУ імені І. І. Мечникова;

АЛЛА МИКОЛАЇВНА КІЩЕНКО – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри прикладної лінгвістики, заступник декана з навчальної роботи філологічного факультету ОНУ імені І. І. Мечникова;

В'ЯЧЕСЛАВ ГРИГОРОВИЧ КУШНІР – доктор історичних наук, доцент, професор кафедри археології, етнології та всесвітньої історії, декан факультету історії та філософії ОНУ імені І. І. Мечникова;

НАТАЛІЯ ОЛЕКСАНДРІВНА ПЕТРОВА – кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри археології, етнології та всесвітньої історії, заступник декана з наукової роботи факультету історії та філософії ОНУ імені І. І. Мечникова;

ОЛЕНА ВАЛЕНТИНІВНА СМІНТИНА – доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри археології, етнології та всесвітньої історії, декан факультету історії та філософії ОНУ імені І. І. Мечникова;

ЛЮДМИЛА ІВАНІВНА СТРИЙ – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри прикладної лінгвістики, декан філологічного факультету ОНУ імені І. І. Мечникова.

ПРОГРАМА ПРОВЕДЕННЯ КОНФЕРЕНЦІЇ

Місце проведення конференції: факультет історії та філософії Одеського національного університету імені І. І. Мечникова, вул. Університетська (Єлісаветинська), 12, ауд. 9

Підключитися до конференції можна за посиланням Zoom: <https://us05web.zoom.us/j/82611237822?pwd=aEd2c0RKYmkxMnJNS EFDcG1jN3lOZz09> ; Meeting ID: 826 1123 7822; Passcode: 9qN9Cj

13 ВЕРЕСНЯ

10:00 – 10:15 – РЕЄСТРАЦІЯ учасників конференції

10:15–10:45 – ВІДКРИТТЯ КОНФЕРЕНЦІЇ

Вступне слово голови Оргкомітету міжнародної науково-практичної конференції «Інтелектуальна історія та сучасна гуманітаристика», керівника Центру антикознавства та медієвістики ОНУ імені І. І. Мечникова **Чепіженка Вадима Віталійовича**.

Привітання:

Труба Вячеслав Іванович, доктор юридичних наук, професор, ректор ОНУ імені І. І. Мечникова;

Кушнір В'ячеслав Григорович, доктор історичних наук, професор, декан факультету історії та філософії ОНУ імені І. І. Мечникова;

Стрій Людмила Іванівна, кандидат філологічних наук, доцент, декан філологічного факультету ОНУ імені І. І. Мечникова;

Голубович Інна Володимирівна, доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії ОНУ імені І. І. Мечникова.

11:00–17:00 – Робота в форматі ПЛЕНАРНОГО ЗАСІДАННЯ

Модератор: *Вадим Чепіженко, голова Оргкомітету*

Регламент: *доповідь до 15 хвилин, обговорення не обмежене.*

Ізбаш-Гоцкан Тетяна Олександрівна (*Одеський національний університет імені І. І. Мечникова*). Деякі факти до біографії Б. В. Варнеке.

Левченко Валерій Валерійович (*Одеський національний морський університет*). Перипетії долі вченого: невідомі сюжети біографії Б. В. Варнеке.

Попова Тетяна Миколаївна (*Одеський національний університет імені І. І. Мечникова*). Балканські метаморфози: до історії роду Біцилли.

Голубович Інна Володимирівна (*Одеський національний університет імені І. І. Мечникова*). «Біографічний поворот» в сучасній гуманітаристиці: П. М. Біцилли та Т. М. Попова.

Kiejzik Lilianna (*University of Zielona Góra, Poland*). Piotr Michajłowicz Bitsilli w korespondencji rodziny Fłorowskich (przy wykorzystaniu materiałów źródłowych).

Левченко Віктор Леонідович (*Одеський національний університет імені І. І. Мечникова*). П. М. Біцилли як критик О. Шпенглера.

Левченко Валерій Валерійович (*Одеський національний морський університет*). Епістолярна спадщина П. М. Біцилли в Державному архіві Одеської області як історичне джерело вивчення античної, середньовічної та нової історії Франції.

Білогрива Даніелла Валеріївна (*Одеський національний університет імені І. І. Мечникова*). Прихована інтелектуальна автобіографія у I-й частині твору «Фауст» митця-філософа Й. В. Гете (розширення ідеї П. М. Біцилли).

Попова Тетяна Миколаївна (*Одеський національний університет імені І. І. Мечникова*). В. Е. Крусман: концептуально-методологічне кредо (варіації для роздумів).

Чепіженко Вадим Віталійович (*Одеський національний університет імені І. І. Мечникова*). В. Е. Крусман та проблема вивчення англійського Проторенесансу.

Турченко Олексій Юрійович (*Одеський національний університет імені І. І. Мечникова*). Історик І. М. Бондаренко: проблеми біографічного дослідження.

Чугуй Тарас Олексійович (*Інститут сходознавства імені А. Ю. Кримського НАН України*). Академік А. Ю. Кримський в сучасній гуманітаристиці.

Налівайко Андрій Олександрович (*Одеський національний університет імені І. І. Мечникова*). Образ імператора Юліана Відступника в візії професора М. М. Розенталя.

Венгер Альберт Григорович (*Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара*). Вивчення середньовічної історії членами Харківської науково-дослідної кафедри історії західноєвропейської культури.

Гальченко Богдан Ігорович (*Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара*). Формування школи історичної германістики в Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара (1970–1980-ті рр.).

Дьомін Олег Борисович (*Одеський національний університет імені І. І. Мечникова*). Історична хронологія у науковій спадщині професора П. Й. Каришковського.

Філіпович Мирослава Богданівна (*Волинський національний університет імені Лесі Українки*). Історична наука ХХ століття – трансформація парадигми.

Домановська Марина Євгенівна (*Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна*). Візантиністика в дисертаційних студіях науковців України 2012–2023 рр. (неісторичні науки).

Майборода Павло Андрійович (*Одеський ліцей № 50 Одеської міської ради*). Одеська літня школа з антикознавства (2019, 2021–2024): досвід організації та згуртування професійної спільноти.

14 ВЕРЕСНЯ

10:00–16:00 – Робота в форматі ПЛЕНАРНОГО ЗАСІДАННЯ

Модератор: *Вадим Чепіженко, голова Оргкомітету*

Регламент: *доповідь до 15 хвилин, обговорення не обмежене.*

Єременко Олександр Михайлович (*Національний університет «Одеська юридична академія»*). Про суттєвий вплив воєнно-політичних подій на історію філософії.

Дідур Людмила Сергіївна (*Одеський національний морський університет*). Лексико-семантичний аналіз морської термінології.

Рижик Марія Тарасівна (*Одеський національний університет імені І. І. Мечникова*). Трансформація героїв «Рамаяни» в умовах мультикультуралізму та глобалізації.

Куліджанов Вахтанг Елгуджевич (*Одеський національний університет імені І. І. Мечникова*). Образ Сократа у Ксенофонта.

Зелінський Андрій Леонідович (*Державна установа «Інститут всесвітньої історії НАН України»*). Відображення зміни цілей І Сирійської війни для Магаса Киренського у змісті т. зв. Епіграми Євполема.

Ніколаєв Микола Ілліч (*Центральноукраїнський національний технічний університет*). Просопографічні методи інтерпретації монетних монограм (скорочень).

Ручинська Оксана Анатоліївна (*Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна*). Кістяна пластина з римського Херсонеса: свідок настільних ігор і магічних уявлень.

Давіденко Влада Вадимівна (*Інститут філософії імені Г. С. Сковороди НАН України*). Зв'язок понять історії і часу в Аврелія Августина та в Мартіна Гайдегера: можливості порівняння.

Охріменко Олександр Святославович (*Приватна установа «Університет “Київська школа економіки”»*). Ангеологія й секрети про душу: стародруки з колекції Івана Сікорського.

Лагодич Володимир Юрійович (*Львівський національний університет імені Івана Франка*). Аваро-візантійське протистояння за Сирмій у 581 р.

Гордієнко Дмитро Сергійович (*Інститут української археографії та джерелознавства імені М. С. Грушевського НАН України*). Малуша – мати Володимира: походження, соціальний статус, доля.

Ліхтей Ігор Михайлович (*Ужгородський національний університет*). Чесько-німецькі відносини в середині IX – першій третині X ст.

Чепіженко Вадим Віталійович (*Одеський національний університет імені І. І. Мечникова*). Маргарет Плантагенет, герцогиня Норфолкська та графиня-маршал Англії: персональна історія, історія сім'ї, просопографія.

Руднічук Анна Анатоліївна (*Київський національний університет імені Тараса Шевченка*). Патриціанська родина Тухерів та її вплив на інтелектуальний і культурний розвиток Німеччини у XIV–XVI ст.

Федорук Андрій Васильович (*Чернівецький обласний краєзнавчий музей*). Ствольна порохова зброя в Молдавському воєводстві у XV ст.

Демчук Стефанія Андріївна (*Київський національний університет імені Тараса Шевченка*). Релігійні смаки: яйця по-гугенотські та протестантські новації.

Дьомін Олег Борисович (*Одеський національний університет імені І. І. Мечникова*). Зміни напрямів зовнішньої політики Англійського королівства (середина 50-х – середина 80-х рр. XVI ст.).

Лиман Сергій Іванович (*Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна*). Європейська дипломатія та розвідка до і після Комп'єнського договору 1624 р.

Левченко Ілля Костянтинович (*Київський національний університет імені Тараса Шевченка*). Базиліології першої пол. XVII ст. як джерело вивчення образу Якова I Стюарта.

Шевцов Сергій Павлович (*Одеський національний університет імені І. І. Мечникова*). Правовий вимір політичної боротьби напередодні революції: Френсіс Бекон проти Едварда Кока.

Бойко Сусанна Олександрівна (*Одеський національний університет імені І. І. Мечникова*). Образи англійських відьом у сучасному історіографічному дискурсі.

Тоцький Павло Микитович (*Одеський національний університет імені І. І. Мечникова*). Образи монархів в сміховій культурі Франції.

16:15 – ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ КОНФЕРЕНЦІЇ

ДЛЯ НОТАТОК

ДЛЯ НОТАТОК

ДЛЯ НОТАТОК

ДЛЯ НОТАТОК